

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Jordbruksbyrån, N2

Beslutande
Minister
Fredrik Karlström

Föredragande
Lantbruksinspektör
Tina Danielsson

Justerat
Omedelbart

Nr 2

PM gällande förslag till ny landskapslag om
gödselafabrikat i landskapet Åland.

ÅLR 2022/1737

73 N2, utdrag

Beslut

Landskapsregeringen beslöt överföra ärendet till lagberedningen för framtagande av ett lagförslag, **bilaga 1, N222E02**.

Nr 3

Anhållan om godkännande för försäljning av godkänd
blandning inom ekologisk produktion.

ÅLR 2022/1777

74 N2, utdrag

Växtförökningsmaterial, inbegripet utsäde, som används för ekologisk produktion av växter eller växtprodukter måste vara ekologiskt i enlighet med del I punkt 1.8.1 i bilaga II till förordning (EU) 2018/848. På grund av avsaknaden av ekologiskt växtförökningsmaterial för vissa arter, underarter eller sorter tillåts genom punkt 1.8.5 i del I i den bilagan tillåts dock användningen av växtförökningsmaterial under omställning, och användningen av icke-ekologiskt växtförökningsmaterial på vissa villkor. En utsädesblandning ska minst innehålla 70 % ekologiskt utsäde och utsäde under omställning, samt ha en märkning där blandningens exakta komponenter uttryckt som vikt i procent per ingående art, och i förekommande fall per sort, anges. Dyliga blandningar med icke-ekologiskt utsäde ska godkännas av behörig myndighet i medlemsstaten. Ålands landskapsregering är behörig myndighet i Finland.

Beslut

Besluts godkänna att Forsbecks AB får sälja de utsädesblandningar med enbart 70 % ekologiskt frö eller frö under omställning som nämns i **bilaga 2, N222E02** till detta beslut, på Åland under året 2022.

Tillämpade lagrum

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848
Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/642

Till lagberedningen

Promemoria

**Förslag till ändring av landskapslag
(2007:96) om tillämpning i landskapet
Åland av lagen om gödselafabrikat**

1. Bakgrund

På Åland gäller för närvarande landskapslag 2007:96 om tillämpning i landskapet Åland av lagen om gödselafabrikat samt Ålands landskapsregerings beslut 1996:82 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om gödselafabrikat. Den finländska lagen om gödselafabrikat och författningarna baserade på den gäller som blankettlagar på Åland med de undantag som finns i landskapslagstiftningen.

Användningen av gödselprodukter främjar jordbrukets och trädgårdsodlingens samt skogsbrukets verksamhetsförutsättningar. Gödselprodukter förbättrar växternas tillväxt, skördens kvalitet och mängd. Gödselprodukter kan också tillsättas jorden för att upprätthålla och förbättra dess fysikaliska egenskaper eller för att öka den biologiska aktiviteten i jorden. Gödselprodukter har en indirekt inverkan på kvaliteten och säkerheten hos foder och livsmedel och därigenom på människors och djurs hälsa. Genom lagstiftning om gödselmedel och en fungerande tillsyn kan man minska de eventuella skador som användningen av gödselprodukter medför för miljön och näringskedjan. En fungerande lagstiftning och tillsynen av den garanterar också en jämlik behandling av aktörerna och en lika konkurrenssituation.

2. Lagstiftningsbehörighet

Enligt 18 § 15 punkten självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om jord- och skogsbruk och i och med det, gödselmedel. Lagstiftningsbehörigheten utifrån biproduktförordningen hör enligt 27 § självstyrelselagen 29 p. och 31 p. till riket (smittskydd för människor och djur), medan förvaltningen enligt 30§ 8 p. samma lag ankommer landskapsregeringen.

3. Förslag

Landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om gödsel-fabrikat (2007:96) behöver uppdateras. Anledningen är att lagen om gödsel-fabrikat (FFS 539/2006) kommer ersättas av Lagen om gödselmedel. Den nya gödselmedelslagen avses träda i kraft 16 juli 2022. Härvid behöver gäl-lande blankettlagstiftning uppdateras till att gälla den nya gödselmedelsla-gen. Viktigt är också att blankettlagen samverkar med andra delar av land-skapets regelverk i analogi med hur gödselmedelslagen i riket samverkar med övrig rikslagstiftning.

Vidare behöver även landskapsregeringens beslut (1996:82) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar om gödsel-fabrikat uppdateras. Jord- och skogsbruksministeriets förordning om utövande och tillsyn av verksamhet gällande gödsel-fabrikat (JSMf 11/2012) och Jord- och skogsbruksministeriets förordning om gödsel-fabrikat (JSMf 24/2011) kommer uppdateras efter att den ny lagen om gödselmedel trätt i kraft.

4. Förändringar och dess följder

Behovet av den föreslagna lagen beror på genomförandet av sådan lag-stiftning i anslutning till EU:s gödselprodukter som krävs och på behovet att utveckla den nationella lagstiftningen. Bakgrunden till att utveckla den nat-ionella lagstiftningen är i synnerhet en harmonisering av lagstiftningen med EU-lagstiftningen, produktlagstiftningen och annan lagstiftning som rör livsmedelskedjan.

Det föreslås att det till lagen som nytt administrativt tvångsmedel fogas en påföljdsavgift inom gödselmedeltillsynen. Syftet med en påföljdsavgift av straffkaraktär är dels att förebygga verksamhet som strider mot bestämmel-serna, dels att snabbt och effektivt förhindra att sådan verksamhet fortsät-ter. De nya bestämmelserna om bekämpning av grå ekonomi gäller utred-ning av ekonomiska aktörers tillförlitlighet. Också myndigheternas rätt att få uppgifter utvidgas till att gälla inhämtande av uppgifter som behövs för utredning av tillförlitlighet. Dessutom ska tillsynsmyndigheten som ett nytt tvångsmedel ges möjlighet att avbryta eller återkalla registreringen av en ekonomisk aktör på grund av sådana försummelser som är av väsentlig och allvarlig art och som visar att aktören inte är tillförlitlig på det sätt som av-ses i lagen.

Förslaget ger en omstrukturering i övervakningen av gödselmedel. I försla-get föreslås att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter ska tilläm-pas på marknadskontrollen av EU-gödselprodukter. I fråga om de nationella kraven föreslås det att det nationella godkännandet av anläggning slopas och att typbeteckningar slopas och ersätts med krav på komponentmateri-alkategorier.

Vidare överförs begränsningarna för användning av fosfor från att bara gälla de som har avtal om miljöersättning till att gälla alla jordbrukare.

6. Tidtabell

Lagen avses träda i kraft i riket 16.7.2022

Notera att då fosforanvändningen börjar regleras genom den nya lagen samt kommande nya förordningar och innebär villkorlighet i de miljöersättningar inom CAP-strategiplanen som tas i bruk 2023 är det viktigt att vi har samma regelverk som riket och följer tidtabellen.

7. Kontaktpersoner

Lantbruksinspektör Tina Danielsson

GODKÄNDA FRÖBLANDNINGAR ÅLAND**GEV OPTIVALL KRAFT**

TIMOTEJ	RHONIA EKO	40%
ENG. RAJGRÄS	KENTAUR EKO	10%
RÖRSVINGEL	HYKOR EKO	20%
RÖDKLÖVER	ROZETA	6%
RÖDKLÖVER	TAIFUN	4%
VITKLÖVER	SILVESTER	5%
BLÅLUSERN	CRENO YMPAD	15%

GEV OPTIVALL STABIL

TIMOTEJ	RHONIA EKO	15%
TIMOTEJ	LISCHKA EKO	30%
ÄNGSVINGEL	VALTTERI	25%
ENG. RAJGRÄS	KENTAUR EKO	10%
RÖDKLÖVER	ROZETA EKO	15%
VITKLÖVER	SILVESTER	5%

GEV OPTIVALL TAPPER

TIMOTEJ	LISCHKA EKO	35%
TIMOTEJ	RHONIA	15%
RÖRSVINGEL	HYKOR EKO	20%
ENG. RAJGRÄS	KENTAUR EKO	15%
RÖDKLÖVER	ROZETA	6%
RÖDKLÖVER	TAIFUN	4%
VITKLÖVER	SILVESTER	5%

GEV OPTIVALL MIDNATTSOL

TIMOTEJ	RHONIA EKO	40%
ÄNGSVINGEL	PREVAL EKO	30%
ÄNGSVINGEL	VALTTERI	10%
ÄNGSGRÖE	BALIN	10%
VITKLÖVER	SILVESTER	10%

GEV ÅLANDS SPECIAL

TIMOTEJ	RHONIA EKO	25%
ÄNGSVINGEL	PREVAL EKO	10%
RÖRSVINGEL	KAROLINA EKO	10%
ENG. RAJGRÄS	KENTAUR EKO	10%
RÖDKLÖVER	ROZETA EKO	10%
VITKLÖVER	SILVESTER EKO	5%
BLÅLUSERN	RADIUS YMPAD	15%
HUNDÄXING	SPARTA	4%
ITAL. RAJGRÄS	DANERGO	5%
KÄRINGTAND	LEO	3%
CIKORIA	ANTLER	3%

GEV GERMUNDÖ

RÖRSVINGEL	KAROLINA EKO	25%
ÄNGSVINGEL	PREVAL EKO	10%
ENG. RAJGRÄS	KENTAUR EKO	15%
RÖDKLÖVER	ROZETA EKO	15%
VITKLÖVER	SILVESTER EKO	5%
ITAL. RAJGRÄS	DANERGO	4%
HUNDÄXING	SPARTA	4%
KÄRINGTAND	LEO	4%
CIKORIA	ANTLER	3%
BLÅLUSERN	RADIUS YMPAD	15%